

Številka: 007-1203/2012

Ljubljana, dne 4. 6. 2013

EVA: 2012-2030-0043

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi (EVA 2012-2030-0043) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09 – odločba US, 38/10 – ZUKN, 8/12 in 21/13) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi (EVA 2012-2030-0043) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Prejmejo:

- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje
- Tina Brecelj, državna sekretarka Ministrstva za pravosodje
- mag. Matija Vidmar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za pravosodje

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:		
- dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje - Tina Brecej, državna sekretarka Ministrstva za pravosodje - mag. Matija Vidmar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za pravosodje		
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:		
5. Kratak povzetek gradiva		
<p>Namen predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi je zlasti v uskladitvi s predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, ki ga hkrati s predlogom tega zakona posredujemo v sprejem Vladi Republike Slovenije. Predlagan je prenos določenih pristojnosti z ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče Republike Slovenije kot vrh sodne uprave, združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov, prenos evidenc na Vrhovno sodišče Republike Slovenije ter učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela. Predlog zakona uvaja še druge novosti glede mirovanja sodniške funkcije in zaostritve določb v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela ter odpravlja še nekatere zakonske nedoslednosti.</p>		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA / NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		

/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		

/OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

- II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

- proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

- II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a.

- II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere NE pod točko 6a)/

Kratka obrazložitev:

Predlog zakona ne bo imel posledic na druga javno finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA/NE

/Če NE, navesti razlog za ne objavo:/
/ Če DA:

Datum objave: 27. 5. 2013

Predlog zakona je bil v razpravi že od 4. 12. 2012, ko je bil objavljen tudi na spletni strani ministrstva. Pripombe so bile že takrat posredovane s strani strokovne javnosti, ki je bila kasneje ponovno vključena v razpravo v okviru strokovnega usklajevanja po posredovanem novem gradivu z dne 26. 4. 2013. Predlog zakona zadeva predvsem strokovno javnost, ki je bila o vsebini obveščena preko strokovnega usklajevanja.

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki strokovne javnosti: Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Sodni svet, Slovensko sodniško društvo, Okrožno sodišče v Ljubljani, Okrožno sodišče na Ptuju, Upravno sodišče, Višje sodišče v Ljubljani, Upravno sodišče v Ljubljani.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Sodni svet, Slovensko sodniško društvo, Okrožno sodišče v Ljubljani, Okrožno sodišče na Ptuju, Upravno sodišče, Višje sodišče v Ljubljani, Upravno sodišče v Ljubljani.

Upoštevani so bili:

- v celoti
- v pretežni meri
- **delno**
- niso bili upoštevani.

Upoštevane so bile pripombe glede:

- sodnik lahko kadarkoli zahteva oceno sodniške službe (črtana omejitev);
- nagrajevanja okrajnih sodnikov, ki so z letnim razporedom razporejeni na delo na okrožno sodišče;
- sankcija glede ocene sodniške službe (znižanje plače).

Bistvena odprta vprašanja:

- ureditev prenosa pristojnosti z ministrstva, pristojnega za pravosodje, na Vrhovno sodišče Republike Slovenije (zagotovitev kadrovskega vira);
- pristojnosti službe za nadzor;
- ureditev glede ocenjevalnega obdobja ocene sodniške službe ostaja kot je bila že po veljavni ureditvi (predlog strokovne javnosti na 6 let);
- prenos pristojnosti za objavo poziva za dodelitev sodnikov na Vrhovno sodišče RS
- določbe, kjer je v postopek izdelave sodniške službe vključen minister za pravosodje.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Službi Vlade RS za zakonodajo,
- Ministrstvu za finance.

/Datum pošiljanja: 8. 5. 2013		
/Gradivo je usklajeno: - z Ministrstvom za finance (v celoti) - s Službo Vlade RS za zakonodajo (v pretežni meri)	v celoti / v pretežni meri / delno	
	Bistvena odprta vprašanja: - ureditev in pristojnosti službe za nadzor; - omejitev starostne meje sodnika na 35 let.	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno Upoštevane so bile pripombe Službe Vlade za zakonodajo k 2. členu in 8. členu. Delno so bile upoštevane pripombe k 9. in k 17. členu. Niso bile upoštevane pripombe k 1. členu.	
10. Gradivo je lektorirano (poslano v lekturo)		DA / NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA / NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
<i>dr. Senko PLIČANIČ</i> <i>minister</i>		
Priloge: - Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi, - obrazložitev členov, - besedilo členov, ki se spreminjajo.		

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI**

I. UVOD

– 1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Za učinkovito sodstvo je potrebno uvesti mehanizme novega sodnega managementa. Potrebno je zagotoviti jasno odločevalsko linijo oziroma linijo odgovornosti od predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije do predsednikov vseh nižjih sodišč ter razmerje med predsedniki in direktorji sodišč. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je vrh sodne veje oblasti in mora biti torej tisti, ki ima odgovornost in pooblastila za vodenje te veje oblasti ter mora primerno ukrepati glede na kazalce uspešnosti.

Enako pomembno je, da vrsto operativnih nalog in pooblastil prevzame sodna oblast neposredno. Sodstvo je tisto, ki mora biti edino in najbolj odgovorno za stanje v sodni veji oblasti. Izvršilna veja oblasti se mora zato odpovedati vsem tistim pristojnostim, ki bi jih lahko prevzela sodna veja oblasti, v korist Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in njegovega predsednika oziroma predsednikov nižjih sodišč. Pri presoji razmerja med sodno in izvršilno vejo oblasti smo v marsičem izhajali iz analogije razmerja med zakonodajno in izvršilno vejo oblasti. Če izvršilna veja oblasti določene zadeve opravlja za zakonodajno, je primerno, da to počne tudi za sodno vejo oblasti. V nasprotnem primeru pa lahko še nadaljnje izvajanje nalog za sodno vejo oblasti ustvarja videz nesamostojnosti sodne veje oblasti (še posebej npr. na kadrovskega področju).

Vlada Republike Slovenije zato predlaga zakonske spremembe, katerih bistveni namen zasleduje predvsem naslednje cilje:

1. povečanje učinkovitosti in krepitev samostojnosti sodne veje oblasti
2. povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo
3. povečanje odgovornosti sodstva

Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09 in 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZSS) je bil sprejet leta 1994 in do danes že večkrat noveliran, zadnjič maja leta 2011. Ministrstvo, oziroma minister, pristojen za pravosodje ima na podlagi Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi naslednje možnosti nadzora nad delom posameznega sodnika:

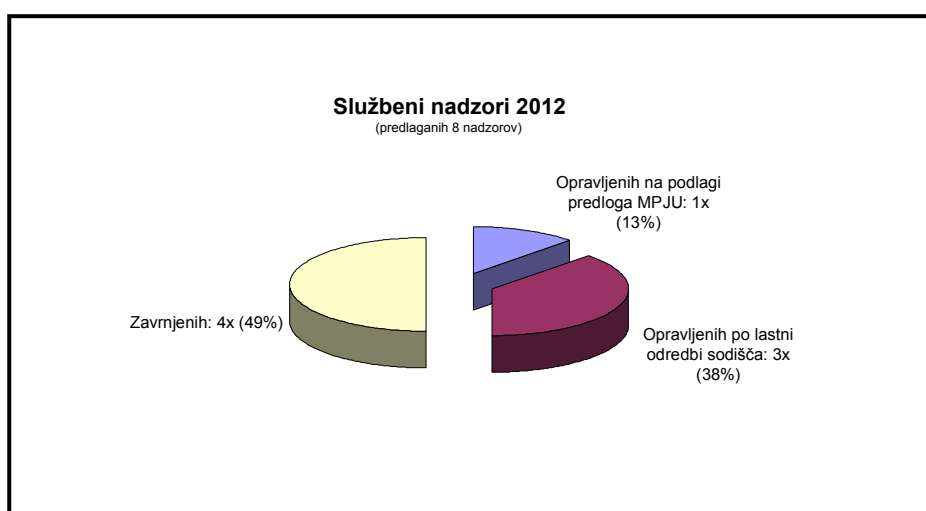
1. ocena sodniške službe (minister, pristojen za pravosodje, lahko predlaga oceno sodniške službe preko ukrepov pregleda poslovanja sodišča (73. člen Zakona o sodiščih);
2. pregled spisov (preko instituta nadzora sodne uprave minister, pristojen za pravosodje, izvaja službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje oz. predsednika VSRS. Minister za pravosodje izvaja službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje oz. predsednika VSRS – na podlagi tega ukrepa minister

lahko zahteva od predsednika višjega sodišča predložitev podatkov o poslovanju sodišča, delu direktorja ali predsednika in predložitev pisnih pojasnil o izvajanju posameznih nalog sodne uprave.);

3. ugotavljanje disciplinske odgovornosti (minister lahko preko ukrepov pregleda poslovanja sodišča predlaga postopek ugotavljanja disciplinske odgovornosti za sodnike(73. člen Zakona o sodiščih); minister lahko vloži pobudo za uvedbo disciplinskega postopka);

4. službeni nadzor nad delom sodnika (minister, pristojen za pravosodje, predlaga predlaga službeni nadzor, ki ga opravi predsednik sodišča obvezno, lahko pa predlaga tudi službeni nadzor, ki ga opravi neposredno višje sodišče - 79.a-79.c Zakona o sodniški službi)

V letu 2012 je bilo na podlagi Zakona o sodniški službi predlaganih 8 nadzorov, od tega je bil eden opravljen na podlagi predloga Ministrstva za pravosodje, trije so bili opravljeni po lastni odredbi sodišča, štirje pa so bili zavrnjeni.

Ministrstvo za pravosodje je kot težavo pri opravljanju službenih nadzorov zaznalo predvsem različno razlago določbe prvega 79.b člena Zakona o sodniški službi (v nadaljevanju; ZSS), ki določa, da predsednik sodišča opravi službeni nadzor obvezno na predlog ministrstva, pristojnega za pravosodje. Sodni svet je namreč v letu 2012 vse predloge in zahteve ministra za opravo službenih nadzorov nad sodniki Okrožnega sodišča v Ljubljani in Višjega sodišča v Ljubljani zavrnil (zavrgel je le v delu, ko je že samo sodišče odredilo službenega nadzora). Sodni svet je na podlagi tretjega odstavka 79. b člena ZSS v konkretnih primerih na zahtevo predsednika višjega sodišča ugotavljal tako utemeljenost predlogov kot tudi zahtev za službeni nadzor na delom sodnikov, saj navedena določba in že sprejeta stališča Sodnega sveta v njegovih odločbah dajejo podlago tako za odločanje o ministrovih predlogih po drugem odstavku 79. b čl. ZSS, kot tudi zahtevah po prvem odstavku 79. čl. ZSS. Zgolj na podlagi dobesedne jezikovne razlage 79. b. člena ZSS, bi sicer Sodni svet lahko pritrdil ministromi interpretaciji zakona v smeri obvezne odreditve službenega nadzora na podlagi zahteve po prvem odstavku 79. b. člena ZSS, vendar je potrebno pri razlagi zakonske določbe upoštevati tudi vsebinsko primerljivost predlogov oziroma zahtev, zaradi katere po mnenju Sodnega sveta ni podlage za njihovo različno obravnavo pri uporabi določbe tretjega odstavka 79. b člena ZSS. Po stališču Sodnega sveta je glede na določbe 79.a člena ZSS nujen pogoj za odreditev službenega nadzora izkazana verjetnost, da sodnikovo delo na določenih segmentih ni v skladu s pravili oziroma je neredno. Zato mora predlagatelj v svojih predlogih oziroma zahtevah v skladu s prvim in drugim odstavkom 79. b člena ZSS utemeljiti podlage za odreditev nadzora tako, da navede konkretne razloge, iz katerih izhaja verjetnost, da opravljeno delo sodnika ni bilo pravilno. Konkretizacija kršitev oziroma izkazanih nepravilnosti in njihova utemeljitev v predlogih oziroma zahtevah ministra pa je nujna tudi zaradi določanja obsega in vrste

službenega nadzora ter tudi zato, da se sodnik lahko seznanj z razlogi za njihovo odreditev. Tem pogojem po stališču Sodnega sveta minister ni zadostil. Zgolj sklicevanje na pavšalne navedbe iz medijev ni zadosten razlog za službeni nadzor nad delom sodnikov oziroma bi bila odreditev službenega nadzora na podlagi premalo konkretiziranih predlogov oziroma zahtev ministra po mnenju Sodnega sveta v nasprotju z določbo sedmega odstavka 79. a člena ZSS, ki prepoveduje, da se v okviru službenega nadzora posega v neodvisnost sodnika.

Ministrstvo za pravosodje je na podlagi takšne prakse višjih sodišč in sodnega sveta zaznalo potrebo po spremembi zakonodaje v delu, ki se nanaša na službene nadzore nad delom sodnikov, saj so se veljavne zakonodajne možnosti izkazale za neučinkovite, kar se je izkazalo predvsem v letu 2012, ko je bila polovica nadzorov, ki jih je obrazloženo predlagalo ministrstvo, zavrnjenih.

Večina predlaganih sprememb tega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) predstavlja zlasti uskladitev s Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (v nadaljnjem besedilu: predlog Zakona o sodiščih), ki ga Vlada Republike Slovenije predlaga v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije hkrati s tem predlogom in se nanaša na prenos pristojnosti upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

ter tako zagotovi večja samostojnost in odgovornost sodne veje oblasti. Pristojnost vodenja postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnika se z ministrstva za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, prav tako pa se na Vrhovno sodišče Republike Slovenije prenaša vodenje centralne kadrovske evidence. Združujeta se tudi centralna kadrovska evidenca in osebna evidenca sodnikov ter določa učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela. S takšnim prenosom se povečuje samostojnost sodne veje oblasti tudi v administrativnem smislu. Kadrovske službe sodišč imajo za vodenje

Prav tako je predlagano mirovanje sodniške funkcije sodniku, ki je imenovan na funkcijo državnega sekretarja, s čimer se sledi tudi enotni ureditvi mirovanja funkcije državnim tožilcem, zakon pa se tudi usklajuje z Zakonom o integriteti glede poimenovanja članov Komisije za preprečevanje korupcije.

Nadgrajujejo pa se tudi določbe v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela, saj dosedanje določbe niso prinesle dovolj velike učinkovitosti glede sankcioniranja dela sodnika, pri katerem se je iz ocene izkazalo, da ne izpolnjuje kriterijev za napredovanje.

– **2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA**

2.1 Cilji

- uskladitev z zakonodajo, ki ureja področje visokega šolstva ter vrednotenja in priznavanje izobraževanja,
- prenos pristojnosti upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče Republike Slovenije,
- združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov ter prenos evidenc na Vrhovno sodišče Republike Slovenije,
- učinkovitejše ocenjevanje sodnikovega dela,
- posodobitev instituta službenega nadzora,
- uskladitev z Zakonom o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/2012 – ZDU-1F, 47/2012) glede izenačitve oseb, ki jim miruje sodniška funkcija in
- uskladitev s predlogom Zakona o sodiščih glede uvedbe novega instituta službe za nadzor.

2.2 Načela

- načelo ekonomičnosti pri vodenju evidenc osebnih podatkov,
- načelo večje učinkovitosti razpisov prostih sodniških mest.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Konkreten opis predlaganih rešitev

— Uskladitev z zakonodajo, ki ureja področje visokega šolstva ter vrednotenja in priznavanje izobraževanja

S predlogom spremembe se Zakon o sodniški službi usklajuje z veljavno visokošolsko zakonodajo (Zakonom o visokem šolstvu, Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 109/12), ki določa tristopenjsko ureditev študijskih programov za pridobitev izobrazbe in zakonodajo, ki ureja področje vrednotenja in priznavanja izobraževanja v tistih primerih, ko so kandidati končali primerljivo izobraževanje v tujini (Zakon o vrednotenju in priznavanju izobraževanja, Uradni list RS, št. 73/04, 87/11 – ZVPI (97/11 popr.)).

— Prenos pristojnosti upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče Republike Slovenije

Pristojnost vodenja postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnika z ministrstva, pristojnega za pravosodje, se prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Na podlagi predloga Zakona o sodiščih se določanje števila sodniških mest prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Vrhovno sodišče naj ima kot vodja kadrovske politike za celotno sodno vejo oblasti tudi možnost samostojnega vodenja postopkov izvolitve oziroma imenovanja sodnikov. S tem se združujejo vse dejavnosti, ki se nanašajo na upravljanje s kadri, na eno mesto, to je na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

— Združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov ter prenos evidenc na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Pristojnost ministrstva, pristojnega za pravosodje, glede vodenja centralne kadrovske evidence se prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Združujeta se centralna kadrovska evidenca in osebna evidenca sodnikov. Vodenje združene evidence se tako z ministrstva za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Podatke v centralno kadrovsko evidenco so že do sedaj vpisovale kadrovske službe na pristojnih sodiščih, evidenca pa temelji na podatkih, ki so potrebni za delovanje aplikacije MFERAC, zato predlagatelj ne pričakuje večjih težav pri prenosu evidence. Iz razlogov racionalizacije je bolj smiselno, da kadrovsko evidenco vodi tisti organ, pri katerem sodniki opravljajo sodniško službo, oz. s katerim imajo javni uslužbenci sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. S tem prenosom se tudi krepi samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti, saj ne bodo več potrebni posegi in deljenje pristojnosti med izvršilno in sodno vejo oblasti. Prav tako se prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije vodenje sodniškega volilnega imenika, saj se podatki povzemajo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

— Mirovanje funkcije

Predlog zakona med funkcionarje, ki jim miruje funkcija, dodaja funkcijo državnega sekretarja, opušča pa navedbo članov komisije za preprečevanje korupcije zaradi določbe 7. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo). Zakon razširja tudi možnost mirovanja sodniške funkcije na tiste sodnike, ki bi bili imenovani na položajno uradniško delovno mesto. Ker je način imenovanja uradnikov na položajih različen glede na področne zakone, se določa najširšo možno določanje imenovanja s strani pristojnega organa.

— Učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela

S predlagano spremembo se določa učinkovitejši in jasnejši opredeljen način izvajanja službenega nadzora sodnikovega dela zlasti v smeri, da mora predsednik sodišča vlagateljevo obrazloženo zahtevo spoštovati in opraviti službeni nadzor v zahtevanem obsegu (upoštevajoč prepoved poseganja v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije).

— Zaostritev določb v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela

Ustrezneje se ureja situacija, ko sodni svet ne potrdi ocene sodniške službe, iz katere izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi, saj se bo štelo, da mora personalni svet ponovno preveriti oceno sodniške službe. Personalni svet bo moral ugotoviti, ali sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje ali ne.

V primeru dveh zaporednih ocen sodniške službe, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, se zanj po novem predvideva sankcija znižanja plače do 20%, ukrep pa lahko traja eno leto. Sankcija je sorazmerna sankciji v disciplinskem postopku.

Delo okrajnega sodnika, ki bo opravljal delo na okrožnem sodišču na podlagi letnega razporeda, za kar daje podlago predlog novele Zakona o sodiščih, se bo še posebej upoštevalo pri oceni sodniške službe.

Minister, pristojen za pravosodje, bo lahko zahteval oceno sodniške službe samo v okviru izvajanja svojih pristojnosti. Predlagatelj meni, da je ta inštrument potreben, saj lahko ministrstvo pridobi podatke o delu sodnika v okviru pregleda poslovanja ali službenega nadzora sodnikovega dela, zato je ustrezno, da ima minister za pravosodje v okviru izvajanja svojih pristojnosti (npr. na podlagi službenega nadzora, administrativnega pregleda, taksnih pregledov, in drugo) možnost zahtevati, da personalni svet izdela oceno sodniške službe.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

- predlog zakona je usklajen s sistemskimi rešitvami predloga Zakona o sodiščih, ki ga Vlada RS pošlje v sprejem Državnemu zboru RS hkrati s tem predlogom zakona.

c) Usklajenost predloga predpisa:

- s civilno družbo ali ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj): /

d) Povzetek poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona: /

– **3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA**

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

– **4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ZE SPREJET**

Za izvajanje zakona niso potrebna dodatna finančna sredstva.

– **5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE**

Prikaz ureditve v državah članicah EU

AVSTRIJA

Za izvrševanje sodne oblasti so v Avstriji v skladu z zakonom o ureditvi sodišč (Gerichtsorganisationsgesetz) pristojna okrajna sodišča (Bezirksgerichte), deželna sodišča (Landesgerichte), višja deželna sodišča (Oberlandesgerichte) in vrhovno sodišče (Oberster Gerichtshof). Deželna sodišča so kot prvostopenjska sodišča pristojna za vse zadeve, ki niso v pristojnosti okrajnih sodišč, in kot drugostopenjska za odločitve o pravnih sredstvih zoper odločitve okrajnih sodišč. V Avstriji je od začetka leta 2007 141 okrajnih sodišč, 20 deželnih sodišč, 4 višja deželna sodišča in vrhovno sodišče s sedežem na Dunaju.

Avstrijski zakon o organizaciji sodišč v zvezi z letno delitvijo zadev med sodnike (letni razpored) določa: sodni posli, ki jih mora opravljati okrajno sodišče po zakonsko določenih pristojnostih, se vsakokrat vnaprej razdelijo med sodnike za čas od 1. februarja do 31. januarja. Tako razdelitev poslov sprejme personalni svet vsakokrat v januarju za naslednje leto. Predstojnik sodišča razgrne na vpogled osnutek razdelitve poslov za naslednje leto in z njim seznanj sodnike. Vsak sodnik, ki ga zadeva razdelitev poslov, je upravičen, da v času vpogleda vložiti pisne ugovore zoper osnutek razdelitve, o katerih se posvetuje personalni svet. Pri razdelitvi zadev sledi načelu, da so vodje posameznih oddelkov sodišča čim bolj enakomerno obremenjeni, in načelo, da je pravnih zadev, pri katerih so bili že izvajani dokazi, treba pustiti na tistih oddelkih sodišča, na katerih so bili vodeni do zdaj. Podobna ureditev velja tudi za druge vrste avstrijskih sodišč.

Za sodnike v območju službenega organa prve stopnje se vsako leto s 1. januarjem izdela personalni seznam. Sodnike je treba navajati ločeno po sistemiziranih mestih. Vsak sodnik ima pravico vpogleda v seznam, narejen za območje njegovega službenega organa. Na njegovo zahtevo mu je treba proti povračilu stroškov izročiti en izvod personalnega seznama. Članom personalnih senatov in uslužbencem, ki se stalno ukvarjajo s personalnimi zadevami sodnikov je treba dati personalni seznam na razpolago brezplačno.

Poročevalec personalnega senata mora sestaviti pisni osnutek službenega opisa (ocena sodniške službe). Personalni senat preveri pisni osnutek in formulira službeni opis. Če se mu zdijo potrebna posamezna pojasnila, lahko izvede poizvedbe, ki se mu zdijo potrebne. Pred sklepanjem o službenem opisu sodnikov, zaposlenih pri okrajnih sodiščih, je treba pridobiti mnenje predstojnika sodišča, svoje mnenje poda tudi predsednik senata za pravna sredstva, po

potrebi pa ga je treba k razpravi pritegniti.

Pri službenem opisu je treba upoštevati:

1. strokovna znanja, zlasti poznavanje predpisov, ki so potrebni za vodenje poslov;
2. sposobnost in dojemanje;
3. marljivost, vztrajnost, vestnost, zanesljivost, odločnost in ciljno usmerjenost;
4. sposobnost komuniciranja in primernost za poslovanje s strankami;
5. sposobnost izražanja (pisno in ustno) v nemškem jeziku in, kolikor je to potrebno za službo,
6. poznavanje tujih jezikov;
7. obnašanje v službi, zlasti vedenje do predpostavljanih, sodelavcev in strank ter obnašanje zunaj službe, kolikor prihaja do povratnih učinkov na službo;
8. pri sodnikih, ki so imenovani na vodilno sistemizirano mesto ali pri katerih bi lahko prišlo v poštev imenovanje na tako sistemizirano mesto, pa primernost zanj;
9. uspeh na delovnem mestu.

Posebne okoliščine, ki so odločilne za službeni opis, je treba izrecno navesti.

Celotna ocena se mora glasiti:

1. odlično, če gre za odlična znanja, sposobnosti in dosežke;
2. prav dobro, če gre za nadpovprečna znanja, sposobnosti in dosežke;
3. dobro, če gre za povprečna znanja, sposobnosti in dosežke;
4. ustrezno, če sodnik stalno dosega minimum dosežkov, ki je neobhodno potreben za regularno opravljanje službe;
5. neustrezno, če sodnik ne dosega minimuma dosežkov, ki je neobhodno potreben za regularno opravljanje službe.

Celotno oceno se opisanemu sporoči pisno v zaupni obliki. Sodnik ima pravico vpogleda v svoj službeni opis. Na njegovo zahtevo mu je treba izročiti fotokopijo njegovega službenega opisa. Proti celotni oceni lahko sodnik v roku dveh tednov po vročitvi sporočila vloži pritožbo na personalni senat nadrejenega sodišča. En izvod službenega opisa, ki ga lastnoročno podpiše predsednik sodišča, se vključi v stanovski izkaz.

Predsednik vodi višje deželno sodišče, izvršuje službeni nadzor nad celotnim osebjem višjega deželnega sodišča ter podrejenih sodišč in vodi druge posle sodne uprave za sodišče, razen če morajo le-te na podlagi zakona opravljati senati. Predvsem pa opravlja tudi službene naloge, ki so mu dodeljene. Predstojnik okrajnega sodišča vodi sodišče, nadzoruje celotno osebje in vodi druge posle sodne uprave za sodišče. Predsednik vodi sodišče, izvršuje službeni nadzor nad celotnim osebjem sodišča in vodi druge posle sodne uprave za sodišče, razen če morajo le-te na podlagi zakona opravljati senati. Službeni nadzor zajema tudi podrejena prvostopenjska sodišča in okrajna sodišča.

Neposredni službeni nadzor nad okrajnimi sodišči opravljajo prvostopenjska sodišča in njihovi predsedniki, neposredni službeni nadzor nad prvostopenjskimi sodišči višja deželna sodišča in njihovi predsedniki; slednji morajo v svoj nadzor vključiti tudi poslovanje pri okrajnih sodiščih njihovega pristojnega območja. Pravosodni minister mora izvajati tudi neposredni službeni nadzor nad višjimi deželnimi sodišči in hkrati splošen vrhovni nadzor nad opravljanjem pravosodja pri vseh sodiščih, ki so na območju veljavnosti tega zakona.

NEMČIJA

V Nemčiji v skladu z zakonom o ureditvi sodišč (Gerichtsverfassungsgesetz) sodno oblast izvajajo občinska sodišča (Amtsgerichte), deželna sodišča (Landgerichte), višja deželna sodišča (Oberlandesgerichte) in Zvezno sodišče (Bundesgerichtshof, najvišje sodišče v državi za področje rednega sodstva). V civilnih zadevah je kot prvo stopenjsko sodišče deželno sodišče pristojno za spore, katerih vrednost je nad 5.000 evri. Hkrati je to sodišče tudi instančno sodišče za okrajna sodišča. Zaradi pospešitve postopkov ali zaradi večje oddaljenosti zakon o ureditvi

sodišč podeljuje deželnim vladam določne pristojnosti: deželne vlade imajo pooblastilo, da občinskemu sodišču za območje več občinskih sodišč z uredbo dodelijo družinske zadeve ter delno ali v celoti dodelijo zadeve skrbništva, oskrbe, oddaje in gospodarske zadeve, če ta združitev služi stvarnemu pospeševanju postopkov ali če se zdi potrebna za zagotovitev enotne sodne prakse. Deželne vlade lahko ta pooblastila poverijo deželnim pravosodjem. Prav tako so deželne vlade pooblašene, da z uredbo deželnemu sodišču za območje več deželnih sodišč dodelijo določene kazenske zadeve, če to objektivno pospeši postopek. Deželne vlade so še pooblašene, da z uredbo zaradi večje oddaljenosti od sedeža deželnega sodišča na občinskem sodišču za območje enega ali več občinskih sodišč ustanovijo kazenski oddelek in ji za to območje dodelijo celotno dejavnost kazenskega oddelka deželnega sodišča ali del te dejavnosti. Deželne vlade lahko pooblastilo z uredbo prenesejo na deželne sodne uprave.

Nemški zakon o sodniški službi (DRiG) glede službenega nadzora določa, da je sodnik podrejen službenemu nadzoru le, če to ne ogroža ali kakor koli zmanjšuje njegove neodvisnosti. Službeni nadzor obsega tudi pooblastilo za izrekanje graj glede pravnega načina izvajanja uradnih opravil in pozivov k pravilnemu in takojšnjemu izvajanju uradnih opravil. Če sodnik trdi, da ukrep službenega nadzora vpliva na njegovo neodvisnost, o tem na njegov predlog skladno z določili tega zakona odloči sodišče.

FINSKA

Na Finskem je delovanje sodišč in sodnikov urejeno v dveh različnih zakonih. Zakon o sodnem postopku (Code of judicial procedure) določa vrsto in pristojnost sodišč ter postopke po katerih postopa posamezno sodišče. Zakon o sodniški službi (Act on Judicial Appointments) ureja pogoje in način imenovanja na sodniško mesto.

V skladu z Zakonom o sodnem postopku se sodišča delijo na splošna in upravna sodišča, obstajajo pa tudi specializirana sodišča (delovno sodišče, gospodarsko sodišče, socialno sodišče). Okrožna sodišča obravnavajo kazenske zadeve, civilne zadeve in vloge. Območje okrožnega sodišča določi ena ali več občin. Pritožbena sodišča obravnavajo pritožbe zoper sodbe okrožnih sodišč. Pritožbeno sodišče v Helsinkih je sodišče prve stopnje za, med drugim, nekatere zadeve v zvezi z mednarodnim družinskim pravom. Najpomembnejši nalogi vrhovnega sodišča sta predhodno odločanje in usmerjanje v zvezi z uporabo prava. Vrhovno sodišče lahko obravnava pritožbe zoper sodne odločbe pritožbenega sodišča, vendar je za to potrebno dovoljenje, ki ga izda vrhovno sodišče samo. Trenutno je na Finskem 53 okrožnih sodišč in 6 višjih sodišč.

Upravljanje finskih sodišč je v pristojnosti ministrstva za pravosodje. Leta 1999 so začeli izvajati na območju sodnega okrožja Rovaniemi pilotni projekt, s katerim so želeli izboljšati kvaliteto delovanja sodišč v smeri poštenega in pravičnega sojenja ter dostopnosti sodišč. Leta 2003 so bila v okviru pilotnega projekta izdelana merila kvalitete pri sojenju. Merila kažejo najširši možni pogled na aktivnosti tekom sodnega odločanja, ki vplivajo na kvaliteto postopka in odločanja. Merila ne ocenjujejo dela posameznega sodnika, ampak se izvajajo glede na sodišče kot zaključeno celoto. Ocenjevanje se izvaja na tri do pet let, lahko pa se izvede tudi letno. Zbrani rezultati se uporabijo predvsem za pripravo spremembe zakonodaje, izboljšanje postopkov odločanja in boljše načrtovanje kadrovskega virov (sodnikov in pomožnega osebja). Merila vsebujejo 40 kvalitativnih kriterijev, ki se nanašajo na postopek, rzsodbo, upoštevanje strank, pravočasnost postopka, usposobljenost sodnikov in organizacijo celotnega postopka.

ITALIJA

V Republiki Italiji minister za pravosodje opravlja sistematične in naključne nadzore nad

aktivnostmi sodne uprave. Za ta namen je bil ustanovljen poseben inšpektorat, ki deluje v pristojnosti ministrstva za pravosodje. Njegova naloga je zbiranje informacij o dejavnostih sodnih organov in posameznih sodnikov.

BOLGARIJA

V Bolgariji je bil od leta 1910 do 2008 pravosodni inšpektorat v pristojnosti Ministrstva za pravosodje, po pristopu Bolgarije k EU in spremembi ustave pa je bil ustanovljen Vrhovni sodni svet, ki ga sestavlja 10 inšpektorjev, ki morajo imeti najmanj 12 let izkušenj v pravosodju, glavni inšpektor pa mora imeti najmanj 15 let izkušenj v pravosodju. Glavne naloge so nadzor nad organizacijo in sodno upravo sodišč in tožilcev, nadzor, ki se nanaša na časovne standarde, ima možnost predlaganja disciplinskih sankcij in pošilja priporočila in poročila vsem pravosodnim telesom in drugim javnim oblastem. Postopek se začne na predlog državnih organov, sodnikov, tožilcev, preiskovalcev, reagirajo pa tudi na navedbe iz medijev.

FRANCIJA

Pravosodna inšpekcija v Franciji je neposredno povezana z Ministrstvom za pravosodje. Sestavljajo jo upokojeni sodniki in tožilci. Inšpekcija izvaja stalni nadzor nad direktorati ministrstva za pravosodje in nad sodišči prve in druge stopnje. Predsednika inšpekcije imenuje predsednik republike.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

HRVAŠKA

V Republiki Hrvaški sodno oblast izvršujejo občinska sodišča (općinski sudovi), okrožna sodišča (županijski sudovi) in Vrhovno sodišče (Vrhovni sud Republike Hrvatske) ter specializirana sodišča: sodišča za prekrške (prekršajni sudovi), gospodarska sodišča (trgovački sudovi), Višje sodišče za prekrške (Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske), Višje gospodarsko sodišče (Visoki trgovački sud Republike Hrvatske) in Upravno sodišče (Upravni sud Republike Hrvatske). Sedež sodišč in krajevno pristojnost sodišč določa Zakon o območjih in sedežih sodišč (Zakon o područjima i sjedištima sudova; NN št. 3/94, 104/97, 59/01) in Zakon o območjih in sedežih sodišč za prekrške (Zakon o područjima i sjedištima prekršajnih sudova (NN št. 36/98). V Republiki Hrvaški je na dan 31.12.2009 kot sodišče prve stopnje delovalo 110 sodišč za prekrške, 67 občinskih sodišč in 13 gospodarskih sodišč. Hrvaška je tako imela skupaj 215 sodišč, število sodišč pa se v zadnjem času zmanjšuje, tako se je 1.januarja 2010 zmanjšalo število sodišč za prekrške na 63 sodišč. Višje gospodarsko sodišče in okrožna sodišča so praviloma sodišča druge stopnje. Okrožna sodišča (21 sodišč) opravljajo tudi naloge preiskave in sojenja v določenih zadevah prve stopnje. Upravno sodišče odloča o pritožbah proti dokončnim upravnim aktom (upravni spor). Vrhovno sodišče, kot najvišje sodišče, zagotavlja enotno uporabo zakonov.

V Republiki Hrvaški je v Zakonu o sodiščih (Zakon o sudovima) določeno, da nadzor nad pravilnim in zakonitim izvajanjem poslovanja sodne uprave izvajajo pravosodni inšpektorji Ministrstva za pravosodje. Nadzor lahko izvajajo osebe, ki izpolnjujejo kriterije za okrožnega sodnika. Nadzor nad materialnim in finančnim poslovanjem sodišč opravljajo višji strokovni sodelavci ministrstva za pravosodje.

Inšpekcijski nadzor se vodi v skladu z letnim razporedom nadzora, ki ga na predlog predstojnika pravosodne inšpekcije potrdi minister za pravosodje do konca koledarskega leta. Predlog za opravo izrednega inšpekcijskega nadzora lahko da predsednik Vrhovnega sodišča, predsednik neposredno višjega sodišča in predsednik sodnega sveta, odredi pa ga minister za

pravosodje.

Inšpekcijski nadzor se izvaja kot neposredni inšpekcijski nadzor z neposrednim vpogledom v dokumentacijo, podatke, pogoje in način dela nadziranega sodišča ali kot neposreden inšpekcijski nadzor z vpogledom v dostavljeno dokumentacijo in podatke nadziranega sodišča.

Odločitev o izvedbi neposrednega nadzora se posreduje nadziranemu sodišču najkasneje en dan pred začetkom nadzora. Nadzor je možen tudi brez predhodne najave, če obstajajo razlogi za hitro postopanje. Predsednik nadziranega sodišča mora omogočiti neovirano izvedbo inšpekcijskega nadzora, kar vključuje zagotavljanje delovnega prostora za izvedbo nadzora, koriščenje tehničnih možnosti, dokumentacijo in podatke, ki so predmet nadzora. Od predsednika sodišča ali drugega sodnega osebja je po potrebi možno zahtevati izjave.

O izvedenem zapisniku se sestavi zapisnik, ki mora vključevati podatke o ugotovljenih dejstvih, ukrepih, ki jih je treba sprejeti zaradi ugotovljenih nepravilnosti in nezakonnosti, ukrepih, ki se jih lahko predlaga za sprejem zaradi povečanja učinkovitosti delovanja sodstva in roke za sprejem ukrepov.

Zapisnik lahko vsebuje predlog ministru za pravosodje, da na podlagi možnosti, predvidenih v Zakonu o sodnem svetu, predlaga razrešitev predsednika nadziranega sodišča. Zapisnik o inšpekcijskem nadzoru se vroči predsedniku sodišča, Predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške, predsedniku neposredno višjega sodišča in predsedniku sodnega sveta. Predsednik sodišča je dolžan odpraviti očitane nepravilnosti glede dela sodne uprave v rokih, določenih v zapisniku o izvedenem nadzoru. O sprejetih ukrepih mora obvestiti predsednika neposredno višjega sodišča, predsednika Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške in sodni svet.

Evidenco sodnikov, pravosodnih svetovalcev, sodniških pripravnikov in drugih zaposlenih v pravosodju vodi ministrstvo za pravosodje. Potrebne podatke ministrstvu pošiljajo sodišča na način, kot ga predpiše minister za pravosodje.

Število uslužbencev in strokovno tehničnega osebja na sodiščih določa ministrstvo za pravosodje. Delovna mesta se lahko razpisujejo samo na podlagi odobritve s strani ministrstva za pravosodje.

Oceno sodniške službe opravlja svet sodnikov, ki je ustanovljen pri okrožnem sodišču.

Sodnike in predsednike sodišč imenuje Sodni svet.

Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Predloženi zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

– 6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih ali poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel:
- ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen: /
- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti ali obveznosti: /
- podatki ali dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih organ pridobi po uradni dolžnosti, in način pridobivanja: /

- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov:
- ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nov kader, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva:
- ali bo ukinitvev postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Posledice na zaposlenost in trg dela:

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) predstavitev sprejetega zakona

Posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena.

b) spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Spremljanje izvajanja predpisa bo potekalo kot doslej.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07– uradno prečiščeno besedilo, 91/09 in 33/11) se v 3. točki prvega odstavka 8. člena število »30« nadomesti s številom »35«.

4. točka se spremeni tako, da se glasi:

»4. da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali strokovna naslova diplomirani pravnik (UN) in magister prava oziroma je v tujini končal primerljivo izobraževanje s področja prava, ki se dokazuje s tujo listino o izobraževanju in priloženim mnenjem o izobraževanju ali z odločbo o priznavanju izobraževanja za namen zaposlovanja ali z odločbo o nostrifikaciji.«

2. člen

Prvi odstavek 15. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Prosta sodniška mesta razpiše Vrhovno sodišče Republike Slovenije v sedmih dneh od prejema obrazloženega mnenja predsednika sodišča. Predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije obrazloženega mnenja ni treba podati.«

V tretjem odstavku se v drugem stavku besedilo »pridobljeni univerzitetni diplomi« nadomesti z besedilom »pridobitvi strokovnega naslova iz 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona«, v zadnjem stavku pa se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

V četrtem odstavku se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje,« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

V petem odstavku se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje,« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

3. člen

V prvem odstavku 16. člena se besedilo »Ministrstvo, pristojno za pravosodje,« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije,«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ministrstvo, pristojno za pravosodje, na zahtevo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije za kandidate, ki prvič kandidirajo, predloži podatke o sodniškem pripravništvu in pravniškem državnem izpitu. Prijavam kandidatov, ki že opravljajo sodniško funkcijo, priloži ustrezne podatke Vrhovno sodišče Republike Slovenije iz centralne kadrovske evidence.«

4. člen

V drugem odstavku 17. člena se besedilo »osebne evidence sodnika« nadomesti z besedilom »centralne kadrovske evidence«.

5. člen

V prvem odstavku 18. člena se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje,« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Sodni svet mora odločitev o neizbiri kandidata obrazložiti tako, da navede razloge za neizbiro posameznega kandidata.«.

6. člen

V 22. členu se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje,« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

7. člen

V 29. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Če je okrajni sodnik v skladu z zakonom, ki ureja sodišče z letnim razporedom razporejen na okrožno sodišče, se to upošteva pri oceni sodniške službe, zlasti pri ugotavljanju kriterija iz tretje točke prvega odstavka tega člena.«.

8. člen

Prvi odstavek 31. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Za sodnike izdelava personalni svet oceno sodniške službe vsaka tri leta, pred tem časom pa na zahtevo sodnega sveta, predsednika sodišča, predsednika sodišča višje stopnje, ministra, pristojnega za pravosodje, ali sodnika samega. Minister, pristojen za pravosodje, lahko zahteva oceno sodniške službe samo v okviru izvajanja svojih pristojnosti.«.

9. člen

Za drugim odstavkom 33. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Sodni svet mora sprejeti odločitev o oceni sodniške službe iz prvega odstavka tega člena v roku 30 dni. Če sodni svet ocene ne potrdi, personalni svet ponovno opravi oceno sodniške službe s katero ugotavlja, ali sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje (2. točka prvega odstavka 32. člena tega zakona).«.

10. člen

Za prvim odstavkom 34. člena se dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»Če iz dveh zaporednih ocen izhaja, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za redno napredovanje, se mu izreče znižanje plače do višine 20% za čas do enega leta, sodniku svetniku pa se odvzame naziv.

Personalni svet posreduje oceno sodniške službe iz prejšnjega odstavka sodnemu svetu, ki izda odločbo o znižanju plače.«.

Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo tretji, četrti in peti odstavek.

11. člen

Na koncu prvega odstavka 36. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Če je ocena sodniške službe izdelana na zahtevo sodnega sveta, predsednika sodišča višje stopnje ali ministra, pristojnega za pravosodje, se pošlje pisno in zaupno tudi vlagatelju te zahteve iz prvega odstavka 31. člena tega zakona.«.

Za četrtem odstavkom se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»Kadar je ocena v skladu s prvim odstavkom tega člena poslana tudi vlagatelju zahteve in ta nima možnosti pritožbe po drugem odstavku tega člena, lahko od personalnega sveta Vrhovnega sodišča Republike Slovenije zahteva, da preveri utemeljenost ocene sodniške službe.

V zvezi z reševanjem zahteve iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tega člena glede pritožbe zoper oceno.«.

12. člen

V prvem odstavku 40. člena se besedilo »ministra ali predsednika, namestnika predsednika oziroma člana komisije za preprečevanje korupcije« nadomesti z besedilom »ministra ali državnega sekretarja ministrstva, predsednika ali namestnika predsednika komisije za preprečevanje korupcije, ali uradnik, ki ga je na položaj imenoval pristojni organ«.

13. člen

V tretjem odstavku 44. člena se črta beseda »ta«.

14. člen

V 52. členu se za besedama »disciplinskega sodišča« doda vejica in besedilo »odločbe sodnega sveta«.

15. člen

69. člen se črta.

16. člen

V prvem odstavku 70. člena se črta besedilo »69.,«.

17. člen

Naslov V. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»V. CENTRALNA KADROVSKA EVIDENCA«.

18. člen

72. člen se spremeni tako, da se glasi:

»72. člen

Za urejanja položaja, pravic, dolžnosti in odgovornosti sodnikov ter omogočanje opravljanja zadev sodne uprave Vrhovno sodišče Republike Slovenije upravlja centralno kadrovske evidenco sodnikov po določbah zakona, ki ureja sodišča.«.

19. člen

73. člen se spremeni tako, da se glasi:

»73. člen

Podatki iz centralne kadrovske evidence, ki vsebujejo osebne podatke, oceno sodniške službe in podatke o učinkovitosti sodnikovega dela ter disciplinske sklepe, se pošiljajo in vračajo v zapečateni pisemski ovojnici z oznako »zaupno«.

20. člen

V četrtem odstavku 76.a člena se za besedama »sodne uprave« doda besedilo »ali kot dodeljeni sodnik opravljati naloge v službi za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki deluje v okviru ministrstva, pristojnega za pravosodje,«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Sodnik iz prvega odstavka tega člena, ki kot dodeljeni sodnik opravlja naloge v službi za nadzor, sklene z ministrom, pristojnim za pravosodje, pogodbo o obsegu in plačilu dela.«

21. člen

79.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»79.a člen

Službeni nadzor sodnikovega dela (v nadaljnjem besedilu: službeni nadzor) je namenjen ugotavljanju izpolnjevanja sodniških dolžnosti po zakonu in sodnem redu ter zajema vse ukrepe za odpravljanje vzrokov za neustrezen obseg, kakovost in strokovnost dela ter zaostanke pri delu.

V okviru službenega nadzora ni dovoljeno posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

Službeni nadzor sodnikovega dela opravlja predsednik sodišča ali neposredno višje sodišče. Neposredno višje sodišče opravlja službeni nadzor po sodnikih, ki jih glede na delovno področje določi predsednik tega sodišča izmed sodnikov, ki so z letnim razporedom dela določeni za opravljanje službenega nadzora.

V okviru službenega nadzora se lahko pregledujejo spisi vseh sodniku dodeljenih zadev in zadev, v katerih je že bilo pravomočno odločeno, pridobijo in analizirajo podatki o sodnikovem delu in opravi razgovor s sodnikom.

Pri službenem nadzoru se sodniku lahko izreče opozorilo in določi obdobje, po katerem bo službeni nadzor ponovljen. Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodnega sveta, disciplinski tožilec ali disciplinsko sodišče, minister, pristojen za pravosodje, predsednik sodišča višje stopnje in predsednik sodišča, kjer opravlja sodniško funkcijo sodnik, nad delom katerega je bil opravljen službeni nadzor sodnikovega dela, lahko podatke oziroma ocene iz poročila iz prvega odstavka 79.c člena tega zakona uporabijo za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov po določbah tega zakona, zakona, ki ureja sodišča, in zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, zlasti glede ocene sodniške službe, postopka ugotavljanja disciplinske odgovornosti sodnika, za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov na podlagi drugih zakonskih pristojnosti ali obveznosti ministrstva, pristojnega za pravosodje. Podatkov oziroma ocen iz poročila iz prvega odstavka 79.c člena tega zakona se pri odločanju o ukrepih ali postopkih iz prejšnjega stavka ne sme uporabiti.

Podatki oziroma ocene iz poročila iz prvega odstavka 79.c člena tega zakona se uporabljajo do zaključka postopkov, ki so bili uvedeni na podlagi teh podatkov oziroma ocen.

Če se pri službenem nadzoru ugotovi, da je ogrožena ali kršena pravica do odločanja brez nepotrebnega odlašanja, se sodniku lahko odredi prednostno reševanje zadeve in določi rok, v katerem mora sodnik poročati o posameznih dejanjih v postopku.«

22. člen

79.b člen se spremeni tako, da se glasi:

»79.b člen

Predsednik sodišča opravi službeni nadzor glede na lastne ugotovitve o sodnikovem delu ali na pobudo varuha človekovih pravic, obvezno pa na obrazloženo zahtevo predsednika neposredno višjega sodišča ali predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ministra, pristojnega za pravosodje, pristojnega personalnega sveta in sodnega sveta. Službeni nadzor se opravi v zahtevanem obsegu.

Neposredno višje sodišče opravi službeni nadzor glede na lastne ugotovitve o delu sodišča in o delu posameznih sodnikov v okviru odločanja o pravnih sredstvih ali na predlog predsednika sodišča, predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ministra, pristojnega za pravosodje, pristojnega personalnega sveta ali sodnega sveta.

Na zahtevo predsednika sodišča o dopustnosti predloga iz prejšnjega odstavka dokončno odloči sodni svet v 30 dneh po prejemu zahteve predsednika sodišča.«

23. člen

79.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»79.c člen

O ugotovitvah in ukrepih službenega nadzora se sestavi poročilo, ki se ga vroči sodniku, predsedniku sodišča, kadar nadzor opravi neposredno višje sodišče, pristojnemu personalnemu svetu in vlagatelju pobude, predloga oziroma zahteve ter shrani v sodnikovem osebnem spisu.

Sodnik oziroma vlagatelj predloga ali zahteve, ki ne soglaša z ugotovitvami in ukrepi pri službenem nadzoru, lahko zahteva oceno sodniške službe v obsegu, ki ga je zajel službeni nadzor.«.

24. člen

V drugem odstavku 81. člena se črta beseda »zlasti«.

25. člen

V 85. členu se besedilo »11., 12., 13., 14. člena, prvega in drugega odstavka 15. člena, 16., 17., 18., 20. in 21. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo)« nadomesti z besedilom »22., 23., 24., 25., 26., 29., 30., 31. in 32. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo)«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

26. člen

Postopki za izvolitev oziroma imenovanje sodnikov, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

27. člen

Ne glede na novi 72. in 73. člen zakona se do ustrezne spremembe 58. člena Zakona o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 77/09) za državne pravobranilce, pomočnike državnih pravobranilcev in druge zaposlene v državnem pravobranilstvu še naprej smiselno uporabljata 72. in 73. člen Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09 in 33/11).

28. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S predlogom spremembe 4. točke prvega odstavka 8. člena se Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07– uradno prečiščeno besedilo, 91/09 in 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZSS) usklajuje z veljavno visokošolsko zakonodajo (Zakonom o visokem šolstvu, Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 109/12), ki določa tristopenjsko ureditev študijskih programov za pridobitev izobrazbe, in zakonodajo, ki ureja področje vrednotenja in priznavanja izobraževanja v tistih primerih, ko so kandidati končali primerljivo izobraževanje v tujini (Zakon o vrednotenju in priznavanju izobraževanja, Uradni list RS, št. 73/04, 87/11 – ZVPI (97/11 popr.)).

S predlogom spremembe 3. točke se starostna meja za izvolitev za sodnika dviga na 35 let.

K 2. členu:

Pristojnost vodenja postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnika se z ministrstva za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. S tem se prenaša pristojnost upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče Republike Slovenije ter tako zagotovi večja samostojnost in odgovornost sodne veje oblasti. Navedenemu sledi tudi predvidena združitve osebnih in kadrovske evidenc sodnikov ter prenos njihovega upravljanja z ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Dodati je še potrebno, da že veljavni Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A; v nadaljnjem besedilu: ZS) v svojem 60. členu med nalogami, ki opredeljujejo zadeve sodne uprave, vključuje tudi »kadrovanje«, s čimer se (med ostalimi nalogami sodne uprave) »na podlagi zakona, sodnega reda in drugih predpisov zagotavljajo pogoji za redno izvajanje sodne oblasti«. Kadrovske segment (imenovanje oziroma izvolitev novih sodnikov) nedvomno sodi v sfero »kadrovanja« na sodiščih (sodna uprava).

Zaradi predlaganih sprememb 8. člena ZSS, ki se usklajuje z veljavno zakonodajo s področja visokega šolstva, je potrebna tudi predlagana prilagoditev tretjega odstavka 15. člena ZSS.

K 3. členu:

Pristojnost vodenja postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnika se z ministrstva za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, kot je obrazloženo že pri prejšnjem členu. Če 15. člen veljavnega ZSS določa postopek objave razpisa in zbiranja prijav, pa nato 16. člen ZSS določa nadaljevanje tega postopka od faze, ko so prijave zbrane in se posredujejo predsedniku sodišča, pri katerem je prosto sodniško mesto razpisano. To fazo bo (izhajajoč iz spremembe pristojnosti v 15. členu ZSS) opravilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije, pri katerem se bodo prijave tudi zbirale. Potrebno pa je spremeniti postopek in vsebino dokumentacije, ki se prijavam prilaga. Tako bo ministrstvo za pravosodje na zahtevo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije za kandidate, ki prvič kandidirajo, predložilo podatke o sodniškem pripravništvu in pravniškem državnem izpitu, s čimer razpolaga Center za izobraževanje v pravosodju, ki v skladu s 74.a členom ZS skrbi za strokovno izpopolnjevanje ter usposabljanje za delo v pravosodnih organih, med nalogami pa je izrecno zapisana organizacija in skrb za izvedbo pravniških državnih izpitov ter izvajanje izobraževanja sodniških pripravnikov. Prijavam kandidatov, ki že opravljajo sodniško funkcijo, pa bo priložilo ustrezne podatke Vrhovno sodišče Republike Slovenije iz centralne kadrovske evidence, ki jo bo zaradi predvidene spremembe na tem področju tudi upravljalo.

K 4. členu:

Določba je redakcijske narave in je potrebna zaradi združitve centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov. Šlo bo namreč za enotno bazo podatkov, ki jih bo zbiralo Vrhovno sodišče Republike Slovenije in vodilo v okviru centralne kadrovske evidence (gl. predlog Zakona o sodiščih).

K 5. členu:

Pristojnost vodenja postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnika se z ministrstva za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, kot je bilo zgoraj že obrazloženo. S predlogom spremenjenega 18. člena ZSS se ureja pristojnost sodnega sveta v postopkih imenovanj oziroma izvolitev sodnikov. Sodni svet bo (enako kot doslej) zavrzel oziroma zavrnil prijave kandidatov, ki ne izpolnjujejo splošnih in posebnih pogojev za razpisano sodniško mesto, prav tako pa bo obravnaval nepopolne prijave, ki jih poprej že ni zavržlo Vrhovno sodišče Republike Slovenije (15. člen ZSS).

Veljavni četrty in peti odstavek 18. člena ZSS določata, da sodni svet pri izbiri kandidata ni vezan na mnenje predsednika sodišča o ustreznosti kandidata in ni dolžan izbrati kandidata, ki sicer izpolnjuje formalne pogoje za razpisano sodniško mesto. Glede na to, da ima sodni svet pri izbiri kandidata za imenovanje v sodniško funkcijo široke pristojnosti, predlagatelj zakona ocenjuje, da je primerno, da je sodni svet zavezan k vsebinski obrazložitvi svoje odločitve o vsakem prijavljenem kandidatu, če njegova prijava ni bila zavržena oziroma zavržena po četrtem odstavku 15. člena ZSS oziroma prvem odstavku 18. člena ZSS, tako da jo je možno tudi preizkusiti.

K 6. členu:

Pristojnost postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnika se z ministrstva za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

K 7. členu:

Če so okrajni sodniki na podlagi zakona, ki ureja sodišča, z letnim razporedom razporejeni na delo na okrožno sodišče z namenom izvajanja ukrepov za doseganje meril za kakovost, se to upošteva pri oceni sodniške službe.

K 8. členu:

Zaradi predlaganih nadgrajenih določb o izvajanju nadzora nad poslovanjem sodišč, službenega nadzora sodnikovega dela in predvsem učinkoviteje urejenih pristojnosti ministrstva za pravosodje, predvsem novoustanovljene službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki deluje v okviru ministrstva, se popravlja tudi določba, kdo vse lahko zahteva oceno sodniške službe. Menimo, da je ta inštrument potreben, saj lahko ministrstvo pridobi podatke o delu sodnika v okviru pregleda poslovanja ali službenega nadzora sodnikovega dela, zato je ustrezno, da ima minister za pravosodje v okviru izvajanja svojih pristojnosti (npr. na podlagi službenega nadzora, administrativnega pregleda, taksnih pregledov, in drugo) možnost zahtevati, da personalni svet izdela oceno sodniške službe. Takšna zahteva ministra ne sme posegati v odprte zadeve, ki jih obravnava sodnik.

K 9. členu:

S predlagano določbo se ustrezneje ureja situacija, ko sodni svet ne potrdi ocene sodniške službe, iz katere izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi. V tem primeru se bo štelo, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje.

K 10. členu:

Dosedanja ureditev v primeru večkratne ocene, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za redno napredovanje, ne predvideva nikakršnih sankcij. To se spreminja s predlagano ureditvijo, po kateri se sodniku v primeru, če iz dveh zaporednih ocen izhaja, da ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, se mu izreče znižanje plače do višine 20% za čas do enega leta, sodniku svetniku pa se odvzame naziv. S tem se zasleduje enako ureditev, ko je določena pri disciplinskih sankcijah. Odločbo o znižanju plače ali odvzemu naziva bo izdal sodni svet po posredovani oceni sodniške službe s strani personalnega sveta.

K 11. členu:

Veljavna določba 36. člena ZSS ni določala možnosti, da je vlagatelj zahteve iz 31. člena ZSS, ki zahteva, da personalni svet izdela oceno sodniške službe, seznanjen z rezultati njegove zahteve, torej z oceno sodniške službe. Predlagatelj zato na novo določa, da se ocena pošlje pisno in zaupno tudi vlagatelju zahteve, če to ni sodnik, ki se ga oceni, oziroma predsednik sodišča, ki sta že sedaj prejela oceno. Veljavna določba drugega odstavka 36. člena ZSS že določa, kdo ima možnost pritožbe. Te po veljavni ureditvi nimata sodni svet in predsednik sodišča višje stopnje. Zato predlagatelj drugim vlagateljem zahteve, ki nimajo možnosti pritožbe, daje možnost vložitve zahteve na personalni svet Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, da ta preveri utemeljenost ocene sodniške službe. Ti vlagatelji zahteve praviloma razpolagajo z manj podatki o sodnikovem delu, zato pritožbeni postopek ni ustrezen, prav pa je, da imajo možnost vložiti zahtevo, da utemeljenost ocene sodniške službe preveri personalni svet Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Vrhovno sodišče Republike Slovenije za reševanje take zahteve smiselno uporablja določbe o odločanju o pritožbi.

K 12. členu:

Mirovanje funkcije sodnika je bilo že do sedaj urejeno v veljavnem zakonu. Določba 40. člena ZSS je omogočala mirovanje sodniške funkcije sodniku, ki je bil izvoljen za predsednika republike, poslanca, sodnika ustavnega sodišča, sodnika mednarodnega sodišča ali drugo mednarodno pravosodno funkcijo, predsednika vlade, varuha človekovih pravic oziroma njegovega namestnika, imenovan za ministra ali predsednika, namestnika oziroma člana komisije za preprečevanje korupcije. Predlog zakona med funkcionarje, ki jim miruje funkcija, dodaja funkcijo državnega sekretarja. Razlog za predlagano dopolnitev člena je, da gre ob imenovanju državnega sekretarja ministrstva za imenovanje na funkcionarsko mesto, ki je strogo vezano na mandat ministra (primerjaj 17. člen Zakona o državni upravi, Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 Odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12 in 21/13 – ZVRS-G). Državni sekretar namreč pomaga ministru pri opravljanju njegove funkcije v okviru pooblastil, ki mu jih da minister, zato je prav, da se lahko po prenehanju funkcije vrne na sodniško delovno mesto, ki mu v vmesnem času miruje. S predlagano določbo zakon sledi tudi enotni ureditvi mirovanja funkcije, kot je določena za državne tožilce v 46. členu Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/2012 – ZDU-1F, 47/2012; ZDT-1). Mirovanje se širi tudi na tiste uradnike, ki jih na položaj imenuje pristojni organ.

Predlog zakona pa v tem delu tudi opušča navedbo članov komisije za preprečevanje korupcije zaradi določbe 7. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/2011 – uradno prečiščeno besedilo).

K 13. členu:

Sprememba je potrebna zaradi večje jasnosti določbe.

K 14. členu:

Sprememba je povezana s spremembo 32. člena, ki ureja, kdo je pristojen za izdajo odločbe o znižanju plače ali odvzemu naziva.

K 15. členu:

Z drugim odstavkom 39. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 96/09) so bila sodniška mesta za okrajne in okrožne sodnike, za katere so bila po prej veljavni ureditvi po zakonu, ki ureja sodišča, določena posebna sodniška mesta na višjem sodišču, določena na tistem okrajnem in okrožnem sodišču, na katerih so okrajni in okrožni sodniki nadomeščali odsotne sodnike, reševali izreden pripad zadev oziroma obravnavali zadeve v drugih utemeljenih primerih. Zaradi tega določba 69. člena ZSS ni več potrebna.

K 16. členu:

Sprememba je redakcijske narave in povezana s črtanjem 69. člena Zakona o sodniški službi

K 17. členu:

Sprememba je povezana s predlagano spremembo zakona, ki ureja sodišča, v delu, kjer se združujeta centralna in kadrovska evidenca.

K 18. členu:

Sprememba je povezana s predlagano spremembo zakona, ki ureja sodišča, v delu, kjer se združujeta centralna in kadrovska evidenca.

K 19. členu:

Sprememba je redakcijske narave in povezana s predlagano spremembo 72. člena ZSS.

K 20. členu:

S predlagano dopolnitvijo 76.a člena ZSS se omogoča, da bodo naloge v novo ustanovljeni službi za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki deluje v okviru ministrstva, pristojnega za pravosodje, lahko opravljali tudi dodeljeni sodniki, ki bodo pogodbo o obsegu in plačilu dela sklenili z ministrom, pristojnim za pravosodje.

K 21. členu:

S predlagano spremembo členov VI.a poglavja ZSS se določa učinkovitejši in jasnejši opredeljen način izvajanja službenega nadzora sodnikovega dela.

Z namenom ustrežnejše umestitve opredelitve instituta službenega nadzora je predlagana sprememba tretjega odstavka 79.a člena ZSS, ki je namenjena natančnejši opredelitvi instituta službenega nadzora, uvrščena kot prvi odstavek. Temu primerno je predlagano, da kot drugi odstavek sledi veljavni sedmi odstavek 79.a člena ZSS. Sedaj veljavna prvi in drugi odstavek, ki se terminološko ustrezno popravita, postaneta nov tretji odstavek.

V petem odstavku se predlaga nov drugi stavek, ki daje možnost pristojnim uporabiti poročilo iz predlaganega prvega odstavka 79.c člena ZSS za izvajanje oziroma predlaganje ukrepov v skladu z drugimi svojimi zakonskimi pristojnostmi z določenimi omejitvami, saj podatki oziroma poročilo ne sme biti podlaga za vsebino pri odločanju o ukrepih, ampak imajo zgolj predlagalno ali izvedbeno vlogo pri sprožitvi nadaljnjih postopkov.

V novem šestem odstavku se črta besedilo »v zvezi z nadzorstveno pritožbo«, saj je določba

podvojena z določbami Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja (Uradni list RS, št. 67/12 – uradno prečiščeno besedilo) in zato nepotrebna.

K 22. členu:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 67/02; v nadaljnjem besedilu: ZSS-D) je leta 2002 predvidel institut službenega nadzora. Kot je predlagatelj zapisal v tedanjem predlogu predpisa, naj bi bil službeni nadzor dodatni vzvod v okviru celovite podlage za učinkovitejše izvajanje sodno nadzorne funkcije. Pojemovno gre pri službenem nadzoru za pooblastilo službenim nadzornim organom, da zaradi vzdrževanja rednega dela in spoštovanja zakonskih obveznosti dejavnost sodne oblasti opazujejo (v obliki kontrole poslovanja in službenega ocenjevanja) in jo z ukrepi in opozorili izboljšujejo. Posebej je bilo v obrazložitvi predloga predpisa zapisano, da se službeni nadzor «... vedno ... obvezno opravi ... na predlog predsednika sodišča višje stopnje ali predsednika vrhovnega sodišča, ministra za pravosodje, pristojnega personalnega sveta in sodnega sveta...». Ustrezno pravno varstvo prizadetega sodnika, tako obrazložitev predloga predpisa, je predvideno z možnostjo zahtevati oceno sodniške službe v obsegu, ki ga je zajel službeni nadzor. V začetku postopka sprejemanja novele ZSS-D je 79.b člen vseboval le dva odstavka, sedaj veljavni tretji odstavek je bil v predlog zakonske novele vključen kot uskladitev z mnenjem tedanjega Sekretariata (sedaj Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora). Veljavni prvi odstavek 79.b člena predvideva obveznost opraviti službeni nadzor, za razliko od drugega odstavka, ki obveznosti oprave ne predvideva. Iz tega bi lahko sledilo, da se sedaj veljavni tretji odstavek 79.b člena ZSS po naravi stvari razteza le na drugi odstavek tega člena. Razlaga določb ZSS, s katero so pristojni organi (predsedniki sodišč, sodni svet) skušali napolniti vsebino 79.b člena, je po mnenju predlagatelja povzročila odmik od prvotne vsebine omenjenega člena, zlasti prvega odstavka, ki izrecno uporabi termin »obvezne« oprave službenega nadzora. Po razlagi sodnega sveta naj bi veljalo, da če gre za odrejanje nadzora na predlog ministra oziroma drugih predlagateljev iz prvega ali drugega odstavka 79. b člena ZSS, mora predlagatelj v predlogu utemeljiti podlage za odreditev nadzora tako, da navede razloge, iz katerih že izhaja verjetnost, da že opravljeno sodnikovo delo ni bilo pravilno. Sicer se je strinjati s takšno razlago, a po naravi stvari je določenim predlagateljem takšno stopnjo verjetnosti onemogočeno utemeljeno dokazati, saj so podatki, s katerimi razpolaga, pogosto nezadostni. Prav zato ne gre zanemariti razlike med sedaj veljavnim prvim in drugim odstavkom omenjenega člena, ki loči med »obveznim predlogom« in »predlogom«.

Glede na navedeno predlagatelj zakona spreminja pojem »obvezni predlog« v »zahtevo« (gl. prvi odstavek predlaganega člena), kar je bil po mnenju predlagatelja že sedaj namen predpisa. Prav tako predlagatelj sedaj jasno opredeli, da se določba tretjega odstavka nanaša zgolj na predlog iz drugega odstavka, tako kot je bilo predvideno že z novelo ZSS-D, kot izhaja iz zgornje obrazložitve. Kadar pa vlagatelj poda obrazloženo zahtevo, jo mora predsednik sodišča spoštovati in opraviti zahtevani službeni nadzor v zahtevanem obsegu (upoštevajoč prepoved poseganja v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije). Glede na to, da službeni nadzor vedno opravi sodišče oziroma posamezni sodnik, v nobenem primeru sama zahteva še ne predstavlja posega v neodvisnost sodnika. V primeru predloga iz drugega odstavka, za katerega se bo vlagatelj odločil, kadar ne bo imel zadostnih razlogov za vložitev zahteve oziroma bodo očitki vsebinsko manj obremenjujoči, pa je ustrezna rešitev, da v takem predlogu na zahtevo predsednika sodišča odloči sodni svet, kot to že določa tretji odstavek. Zaradi vsebinske kontradiktornosti je še predlagano, da se kot predlagatelj v drugem odstavku 79.b člena ZSS črta sodni svet, saj je glede na določbo tretjega odstavka tega člena ravno sodni svet tisti, ki odloči o dopustnosti predloga.

Prav tako se je samovoljno oblikovala praksa sodišča, da samo določi obseg službenega nadzora in s tem obide obseg, ki ga je v svojem predlogu opredelil in obrazložil predlagatelj (največkrat minister, pristojen za pravosodje), zato predlagatelj v prvem odstavku, ko se službeni nadzor

opravi na zahtevo, jasno navede, da se mora opraviti v zahtevanem obsegu ter s tem prepreči drugačno interpretacijo določb zakona.

K 23. členu:

Predlagana sprememba prvega odstavka 79.c člena ZSS je potrebna zgolj zaradi ustrežnejše terminološke opredelitve ter uskladitve s predlagano spremembo 79.b člena ZSS. Predlagana dopolnitev drugega odstavka 79.c člena ZSS pa dopušča možnost, da v primeru, ko vlagatelj predloga ali zahteve za službeni nadzor ne soglaša z ugotovitvami oziroma ukrepi opravljenega službenega nadzora, lahko zahteva oceno sodniške službe.

K 24. členu:

Disciplinske kršitve morajo biti zaradi načela zakonitosti naštetje taksativno in ne primeroma, zato se v drugem odstavku 81. člena ZSS črta beseda »zlasti«.

K 25. členu:

Določbe, ki jih navaja veljavni 85. člen ZSS, in se nanašajo na nekdanji Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo), je treba nadomestiti z določbami veljavnega Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo). Gre za določbe o silobranu, prisiljenosti, krivdi, naklepu, malomarnosti, neprištevnosti, dejanski zmoti, pravni zmoti in skrajni sili.

K 26. členu:

Zaradi prenosa postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnikov z ministrstva, pristojnega za pravosodje, na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, je z vidika ekonomičnosti primernejše, da se že začeti postopki končajo na ministrstvu, pristojnem za pravosodje.

K 27. členu:

Zakon o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 77/09) se sklicuje na smiselno uporabo ZSS in ZS glede določb, ki se nanašajo na vodenje in uporabo podatkov iz kadrovske evidence. S prenosom vodenja centralne kadrovske evidence na Vrhovno sodišče Republike Slovenije je potrebno zagotoviti nemoteno vodenje evidence na ministrstvu za pravosodje za državne pravobranilce, pomočnike državnih pravobranilcev in druge zaposlene na državnem pravobranilstvu.

K 28. členu:

Določen je splošni uveljavitveni rok zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8. člen

Za sodnika je lahko izvoljen, kdor izpolnjuje naslednje splošne pogoje:

1. da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik,
2. da je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost,
3. da je dopolnil 30 let starosti,
4. da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali je končal enakovredno izobraževanje v tujini, priznано v skladu z Zakonom o priznavanju in vrednotenju izobraževanja,
5. da je opravil pravniški državni izpit,
6. da je osebnostno primeren za opravljanje sodniške funkcije.

Ni osebnostno primeren za opravljanje sodniške funkcije tisti, za katerega je na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali obnašanja utemeljeno sklepati, da sodniške funkcije ne bo opravljal strokovno, pošteno ali vestno ali da kot sodnik ne bo varoval sodniškega ugleda, nepristranskosti in neodvisnosti sojenja ali je bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega je podan razlog za razrešitev sodnika (drugi odstavek 78. člena).

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sodniki, ki so sodili ali odločali v preiskovalnih in sodnih postopkih, v katerih so bile s sodbo kršene temeljne človekove pravice in svoboščine, po izteku svojega mandata ne izpolnjujejo pogojev za izvolitev v sodniško funkcijo.

15. člen

Prosta sodniška mesta razpiše ministrstvo, pristojno za pravosodje, v sedmih dneh od prejema predloga predsednika sodišča.

Razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Razpisni rok za prijave ne sme biti krajši od petnajst dni.

Prijava kandidata za sodniško funkcijo mora vsebovati naslednje podatke: osebno ter morebitno prejšnje osebno ime kandidata, datum in kraj rojstva, enotno matično številko občana (EMŠO), poštni naslov, na katerem je dosegljiv, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ter kontaktno telefonsko številko. Kandidat, ki še ni bil izvoljen v sodniško funkcijo, mora prijavi priložiti tudi dokazilo o splošni zdravstveni zmožnosti in dokazilo o aktivnem znanju slovenskega jezika, če ni opravil pravniškega državnega izpita v Republiki Sloveniji, vsak kandidat pa tudi življenjepis z opisom strokovne dejavnosti po pridobljeni univerzitetni diplomi z dokazili in dokazila o izpolnjevanju posebnih pogojev za izvolitev na razpisano sodniško mesto. Dokazila o izpolnjevanju drugih pogojev iz prvega odstavka 8. člena tega zakona pridobi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Prijave, vložene po izteku razpisnega roka, in prijave, ki niso popolne, ministrstvo, pristojno za pravosodje, po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zavrže s sklepom, zoper katerega je dovoljeno v osmih dneh sprožiti upravni spor. Pristojno sodišče mora o tožbi oziroma pritožbi odločiti v tridesetih dneh od njene vložitve. Postopek glede razpisanega prostega mesta se prekine do pravnomočnosti sodne odločbe.

Za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za izvolitev sodnika lahko ministrstvo, pristojno za pravosodje, pridobiva podatek o poslovni sposobnosti kandidata za sodniško funkcijo od

upravljavca matičnega registra, podatek o državljanstvu pa od upravljavca centralne evidence o državljanstvu.

16. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje najpozneje v petih dneh od prejema popolnih prijav predsedniku sodišča, pri katerem je razpisano prosto sodniško mesto, vse prijave, ki jih ni zavrglo.

Prijavam kandidatov, ki prvič kandidirajo, ministrstvo, pristojno za pravosodje, priloži podatke o sodniškem pripravništvu in pravniškem državnem izpitu. Prijavam kandidatov, ki že opravljajo sodniško funkcijo, ministrstvo, pristojno za pravosodje, priloži ustrezne podatke iz osebne evidence sodnika (72. člen).

Predsednik sodišča najpozneje v 20 dneh od dneva, ko prejme razpisno gradivo iz prejšnjih odstavkov, oblikuje obrazloženo mnenje o ustreznosti vsakega kandidata, pri čemer se mora ravnati po kriterijih iz prvega odstavka 28. člena tega zakona. Mnenje vroči kandidatu, ta pa lahko da nanj obrazložene pripombe v osmih dneh od prejema mnenja.

Najpozneje v osmih dneh po prejemu pripomb oziroma poteku roka iz prejšnjega odstavka predsednik sodišča oblikuje dokončno mnenje, ki ga z razpisnim gradivom in morebitnimi pripombami kandidata pošlje sodnemu svetu.

Predsednik sodišča lahko posebej navede, katere kandidate šteje za najbolj ustrezne za zasedbo prostega mesta in to obrazloži.

17. člen

Obrazložitev ocene ustreznosti kandidatov mora zajemati kandidatove osebne podatke ter podatke in mnenje o strokovnem znanju in drugih sposobnostih, ki se zahtevajo za opravljanje sodniške funkcije (v nadaljnjem besedilu: strokovna usposobljenost).

Za osebo, ki kandidira za izvolitev v sodniško funkcijo, morajo podatki o strokovni usposobljenosti vsebovati tudi podatke o uspešnosti kandidata v času študija prava, podatke in oceno kandidatovega usposabljanja v času pripravništva ter oceno kandidatovega dela, če je v okviru opravljanja svojega dotedanjega poklica ali dela nastopal pred sodišči, če je kandidat že bil sodnik, pa tudi podatke iz osebne evidence sodnika. Sodni svet ima pravico zahtevati vpogled v osebni spis sodniškega pripravnika.

18. člen

Nepopolne prijave, ki jih ni zavrglo ministrstvo, pristojno za pravosodje, in prijave kandidatov, ki ne izpolnjujejo splošnih in posebnih pogojev za razpisano sodniško mesto, zavrže oziroma zavrne sodni svet s sklepom.

Sodni svet lahko v postopku izbire kandidatov zahteva od predsednika sodišča, v roku, ki ga določi sodni svet, da dopolni obrazložitev mnenja o ustreznosti kandidatov ali da mnenje o ustreznosti kandidatov ponovno oblikuje, in pri tem pridobi ter upošteva še dodatne podatke in dokazila.

Sodni svet opravi izbiro v 30 dneh od prejema gradiva iz četrtega odstavka 16. člena tega zakona oziroma od prejema mnenja iz prejšnjega odstavka.

Sodni svet pri izbiri kandidata ni vezan na mnenje predsednika sodišča o ustreznosti kandidata.

Sodni svet ni dolžan izbrati kandidata, ki sicer izpolnjuje formalne pogoje za razpisano sodniško mesto.

22. člen

Če je razpis za prosto sodniško mesto neuspešen, je ministrstvo, pristojno za pravosodje, dolžno v 15 dneh razpis ponoviti, razen če v tem času prejme izjavo predsednika sodišča, da razpisa ni treba ponoviti.

29. člen

Ocena sodniške službe se sestavi ob upoštevanju naslednjih kriterijev:

1. strokovno znanje, pri čemer se upoštevajo zlasti sodnikova strokovna dejavnost, specialistični in podiplomski študij ter dosežen ugled v pravni stroki;
2. delovne sposobnosti, pri čemer se upoštevajo zlasti doseženo razmerje med opravljenim in pričakovanim obsegom sodnikovega dela, ali sodnik strnjeno razpisuje naroke in strnjeno vodi obravnave, pravočasnost pisne izdelave sodne odločbe in pravočasnost postopanja v zvezi z vloženimi pravnimi sredstvi;
3. sposobnost razreševanja pravnih vprašanj, pri čemer se upoštevajo zlasti dosežena stopnja pravilnosti in zakonitosti sodnikovega odločanja, ugotovljena predvsem v postopkih s pravnimi sredstvi, ali sodnik upošteva dobro sodno prakso in njegove sposobnosti za reševanje zapletenih in kompleksnih zadev;
4. opravljeno delo pri odpravi in preprečitvi sodnih zaostankov, zlasti reševanje zadev po vrstnem redu pripada, upošteva številom dodeljenih zadev pa tudi razmerje med številom rešenih zadev, ki so določene kot sodni zaostanek, in številom vseh rešenih zadev, razmerje med številom rešenih pomembnejših zadev, ki so določene kot sodni zaostanek, in številom vseh rešenih pomembnejših zadev, ter številom sklenjenih sodnih poravnav;
5. varovanje ugleda sodnika in sodišča, ki se ugotavlja zlasti na podlagi načina vodenja postopkov, komuniciranja s strankami in drugimi organi, varovanja neodvisnosti, nepristranskosti, zanesljivosti in pokončnosti ter obnašanja v službi in zunaj nje;
6. sposobnost ustnega in pisnega izražanja, kakor izhaja zlasti iz spisov obravnavanih zadev, izdelanih odločb in sodnikovega strokovnega delovanja;
7. opravljeno dodatno delo pri izvrševanju sodne funkcije, v okviru mentorstva, sodelovanja pri izobraževanju, strokovnem izpopolnjevanju, pri pripravi predpisov ter opravljanju drugih zahtevnejših strokovnih nalog;
8. odnos do sodelavcev pri opravljanju sodniškega dela;
9. sposobnost opravljanja nalog vodstvenega mesta, če je sodnik imenovan na tako mesto, kakor se kaže zlasti v rezultatih dela na področju, ki je sodniku zaupano.

Ocena sodniške službe mora vsebovati izpolnjevanje vseh kriterijev iz prejšnjega odstavka.

31. člen

Za sodnike izdelata personalni svet oceno sodniške službe vsaka tri leta, pred tem časom pa na zahtevo sodnega sveta, predsednika sodišča, predsednika sodišča višje stopnje ali sodnika samega.

Za sodnika se v prvih treh letih opravljanja sodniške službe izdelata ocena sodniške službe vsako leto.

Ocena sodniške službe se izdelata na podlagi podatkov iz osebne spisa sodnika in drugih podatkov o izpolnjevanju kriterijev iz 29. člena tega zakona. V okviru izdelave ocene sodniške službe se za ugotovitev izpolnjevanja kriterijev iz 2. in 6. točke prvega odstavka 29. člena tega

zakona pregledujejo spisi zadev, dodeljenih sodniku, in zadev, o katerih je že bilo pravnomočno odločeno.

Osebni spis sodnika se vodi v uradu predsednika sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo, za predsednika sodišča pa v uradu predsednika sodišča neposredno višje stopnje. Če je sodnik premeščen na drugo sodišče, se osebni spis prenese v urad predsednika tega sodišča.

V osebni spis sodnika se po odredbi predsednika sodišča, predsednika sodišča višje stopnje, personalnega sveta, sodnega sveta ali na zahtevo sodnika vnašajo vsi podatki, pomembni za izdelavo ocene sodniške službe. Z vsebino vsakega vnosa se takoj seznanijo sodnika, na katerega se spis nanaša.

Podatke iz osebnega spisa lahko vpogledajo le osebe in organi iz prejšnjega odstavka, disciplinski tožilec in disciplinsko sodišče prve in druge stopnje zaradi izvajanja pooblastil po tem zakonu in zakonu, ki ureja organizacijo in pristojnost sodišč. Sodnik ima pravico do vpogleda v svoj osebni spis.

33. člen

Če iz ocene izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi, mu sodniška funkcija preneha.

Oceno sodniške službe iz prejšnjega odstavka je treba pred njenim učinkovanjem predložiti v potrditev sodnemu svetu.

34. člen

Če iz ocene izhaja, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, ne more biti imenovan na višje sodniško mesto ali na položaj svetnika in ne more biti uvrščen v višji plačni razred, dokler ni z oceno ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje za napredovanje.

Če po določbah tega zakona ni ovir za napredovanje, oziroma če iz ocene izhaja, da sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje, ga predsednik sodišča v skladu s pogoji tega zakona uvrsti v višji plačni razred oziroma imenuje na položaj svetnika.

Če iz ocene izhaja, da izpolnjuje pogoje za hitrejše napredovanje, sodnik:

- napreduje v plačni razred, ki je po vrsti naslednji višji od plačnega razreda, na katerega bi napredoval po 26. členu tega zakona;
- lahko napreduje na višje sodniško mesto že po prvem napredovanju v višji plačni razred, ne glede na določbe 10., 11., 12. in prvega odstavka 27. člena tega zakona;
- napreduje na položaj svetnika višjega že pri drugem napredovanju v višji plačni razred oziroma na položaj svetnika okrajnega ali okrožnega sodišča v skladu s četrtem odstavkom 27. člena tega zakona.

Vrhovni sodnik lahko napreduje na položaj svetnika po šestih letih opravljanja sodniške službe vrhovnega sodnika, če je z oceno sodniške službe ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje za hitrejše napredovanje.

36. člen

Oceno sodniške službe pošlje personalni svet pisno in zaupno ocenjevanemu sodniku in predsedniku sodišča, na katerem sodnik opravlja sodniško službo, oceno za sodnika, ki je predsednik sodišča, predsedniku sodišča neposredno višje stopnje, za sodnika, ki je dodeljen po 71. členu tega zakona, pa predstojniku organa.

Ocenjevani sodnik, predsednik sodišča ali predstojnik organa, ki se z oceno ne strinja, se lahko pritoži v osmih dneh pri personalnem svetu Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Ko odloča o pritožbi zoper oceno iz prvega odstavka 35. člena tega zakona, personalni svet Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pritožbo zavrne, oceno spremeni ali pa jo razveljavi in zahteva od personalnega sveta višjega sodišča ponovno izdelavo ocene.

O pritožbi zoper oceno iz drugega odstavka 35. člena tega zakona odloča personalni svet Vrhovnega sodišča Republike Slovenije z večino glasov vseh članov. Po ponovni obravnavi ocene personalni svet oceno spremeni ali pa pritožbo zavrne.

40. člen

Če je sodnik izvoljen za predsednika republike, poslanca državnega zbora, sodnika ustavnega sodišča, sodnika mednarodnega sodišča ali na drugo mednarodno pravosodno funkcijo, predsednika vlade, varuha človekovih pravic oziroma njegovega namestnika, imenovan za ministra ali predsednika, namestnika predsednika oziroma člana komisije za preprečevanje korupcije, mu sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti iz sodniške službe mirujejo.

Določba prvega odstavka tega člena se uporablja tudi, če je sodnik izvoljen za poslanca evropskega parlamenta, evropskega varuha človekovih pravic, imenovan za člana Evropske komisije ali za člana mednarodne civilne misije.

44. člen

Sodnik ima pravico do osnovne plače, ki ustreza plačnemu razredu za sodniški naziv, v katerega je imenovan, ali položaju, na katerega je imenovan.

Sodnik ima pravico do dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določa zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

Sodniku se plača v času trajanja sodniške službe ne sme znižati, razen v primerih, ki jih določa ta zakon.

52. člen

Sodniška plača, določena po določbah tega poglavja, se lahko zmanjša le na podlagi pravnomočne sodbe disciplinskega sodišča ali odločbe pristojnega organa za čas, ko je sodnik začasno odstranjen iz sodniške službe ali je zoper njega odrejen pripor.

69. člen

Okrajni sodnik, ki na podlagi zakona, ki ureja sodišča, opravlja sodniško funkcijo na višjem sodišču, je lahko dodeljen na okrajno sodišče znotraj območja istega ali drugega višjega sodišča do treh let z možnostjo ponovne dodelitve zaradi nadomeščanja odsotnih sodnikov, reševanja izrednega pripada zadev ali obravnavanja zadev v drugih utemeljenih primerih, zlasti zaradi zagotavljanja pravice do sojenja v razumnem roku.

Okrožni sodnik, ki na podlagi zakona, ki ureja sodišča, opravlja sodniško funkcijo na višjem sodišču, je lahko dodeljen na okrajno ali okrožno sodišče znotraj območja istega ali drugega višjega sodišča do treh let z možnostjo ponovne dodelitve zaradi nadomeščanja odsotnih sodnikov, reševanja izrednega pripada zadev ali obravnavanja zadev v drugih utemeljenih primerih, zlasti zaradi zagotavljanja pravice do sojenja v razumnem roku.

O dodelitvi in času dodelitve na okrajno ali okrožno sodišče znotraj območja istega višjega sodišča odloči predsednik višjega sodišča, pri katerem sodniki iz prejšnjih dveh odstavkov opravljajo sodniško funkcijo, na predlog predsednika okrajnega oziroma okrožnega sodišča iz območja tega višjega sodišča. O dodelitvi in času dodelitve na okrajno ali okrožno sodišče, ki je na območju drugega višjega sodišča, odloči predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na predlog predsednika okrajnega ali okrožnega sodišča z območja drugega višjega sodišča. Pri odločitvi se upoštevajo predvsem razlogi za dodelitev, pravno področje, čas trajanja sodniške službe, oddaljenost sodišča in uspešnost sodnika.

Zoper odločbo o dodelitvi se lahko dodeljeni sodnik pritoži v treh dneh od prejema odločbe. O pritožbi, ki ne zadrži izvršitve, odloči sodni svet v 15 dneh.

V času trajanja dodelitve na sodišče znotraj območja istega višjega sodišča lahko predsednik tega višjega sodišča dodeljenega sodnika delno ali v celoti oprosti opravljanja sodniške službe na sodišču, na katerem je imenovan. V primeru dodelitve na sodišče z območja drugega višjega sodišča odloči o delni ali celotni oprostitvi opravljanja sodniške službe predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

70. člen

Dodelitev po 67., 67.a, 69., 69.a in 71. členu tega zakona ne posega v sodnikov položaj in sodnikovo plačo, ki ju ima sodnik na mestu, na katerega je imenovan, razen če ta zakon določa drugače.

Napredovanje sodnika v času dodelitve ne vpliva na čas trajanja dodelitve.

Že dodeljene zadeve, ki so določene kot zaostanek, se sodniku, dodeljenem po 67. in 69. členu tega zakona dodelijo na novo, ob upoštevanju načela zakonitega sodnika.

V. poglavje

OSEBNA EVIDENCA SODNIKOV

72. člen

Za potrebe izvajanja tega zakona ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi osebno evidenco sodnikov, ki zajema naslednje podatke:

1. osebne podatke,
2. odločbe o izvolitvi in imenovanju sodnika,
3. podatke o uspešnosti v času študija,
4. podatke o sodniškem pripravništvu,
5. ocene sodniške službe in podatke o učinkovitosti sodnikovega dela,
6. evidenco napredovanj,
7. disciplinske sklepe,
8. podatke o vloženi nadzorstvenih pritožbah, rokovnih predlogih in predlogih za službeni nadzor,
9. število zadev, ki jih je reševal oziroma jih rešuje sodnik, o katerih je Evropsko sodišče za človekove pravice pravomočno odločilo, da je prišlo do kršitve pravice ali svoboščine stranke.

Osebni podatki zajemajo podatke o imenu in priimku, datumu rojstva, stalnem prebivališču, šolanju, izobraževanju in znanju tujih jezikov.

Podatki iz osebne evidence so tajni, razen podatkov iz 2. in 6. točke prvega odstavka tega člena.

Organi, ki so pristojni sprejemati odločitve, o katerih se po določbi prvega odstavka tega člena vodi osebna evidenca, so dolžni posredovati podatke ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, če podatki niso javno dostopni.

Predsedniki sodišč so dolžni ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, dvakrat letno posredovati podatke o obsegu sodnikovega dela, ki jih ministrstvo lahko uporablja za oblikovanje predloga za določitev števila sodniških mest in določitev števila sodnega osebja, za vodenje sodne statistike ter druge naloge pravosodne uprave, ki jih določa zakon.

Državno pravobranilstvo posreduje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, podatke iz 9. točke prvega odstavka tega člena.

Pravico do vpogleda v podatke osebne evidence ima sodnik, na katerega se podatki nanašajo, sodni svet, pristojni personalni svet, disciplinsko sodišče, disciplinski tožilec in predsednik sodišča zaradi izvajanja pooblastil po tem zakonu in zakonu, ki ureja organizacijo in pristojnost sodišč.

73. člen

Podatki iz 1., 5. in 7. točke prvega odstavka prejšnjega člena se pošiljajo in vračajo v zapečateni pisemski ovojnici z oznako "zaupno".

76.a člen

Sodnik, ki je pridobil pravico do pokojnine, sme, ne glede na določbo drugega odstavka 74. člena tega zakona, do izteka leta, v katerem dopolni 70 let starosti, opravljati sodniško službo na sodišču enakega ali nižjega položaja, če sodeluje pri odpravi sodnih zaostankov.

Sodniku iz prejšnjega odstavka opravljanje sodniške službe dovoli predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na predlog predsednika sodišča, pri katerem bo sodnik opravljal sodniško službo.

Sodnik, ki je pridobil pravico do pokojnine, sklene s predsednikom sodišča, pri katerem bo opravljal sodniško službo, pogodbo o obsegu in plačilu dela.

Sodnik, ki je pridobil pravico do pokojnine, sme ne glede na svojo starost in na določbo drugega odstavka 74. člena tega zakona opravljati službeni nadzor sodnikovega dela ali izvrševati naloge sodne uprave pod pogoji in na način, določen v drugem in tretjem odstavku tega člena.

79.a člen

Službeni nadzor sodnikovega dela opravlja predsednik sodišča in neposredno višje sodišče.

Neposredno višje sodišče opravlja nadzor po sodnikih, ki jih glede na delovno področje določi predsednik tega sodišča izmed sodnikov, ki so z letnim razporedom dela določeni za službeni nadzor.

Službeni nadzor obsega vse ukrepe, ki so potrebni za ugotavljanje izpolnjevanja sodniških dolžnosti po zakonu in sodnem redu ter za odpravljanje vzrokov za neustrezen obseg, kakovost in strokovnost dela ter zaostanke pri delu.

V okviru službenega nadzora se lahko pregledujejo spisi vseh sodniku dodeljenih zadev in zadev, v katerih je že bilo pravnomočno odločeno, pridobijo in analizirajo podatki o sodnikovem delu in opravi razgovor s sodnikom.

Pri službenem nadzoru se sodniku lahko izreče opozorilo in določi obdobje, po katerem bo službeni nadzor ponovljen.

Če se pri službenem nadzoru ali v zvezi z nadzorstveno pritožbo ugotovi, da je ogrožena ali kršena pravica do odločanja brez nepotrebnega odlašanja, se sodniku lahko odredi prednostno reševanje zadeve in določi rok, v katerem mora sodnik poročati o posameznih dejanjih v postopku.

V okviru službenega nadzora ni dovoljeno posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

79.b člen

Predsednik sodišča opravi službeni nadzor glede na lastne ugotovitve o sodnikovem delu ali na pobudo varuha človekovih pravic, obvezno pa na predlog predsednika neposredno višjega sodišča ali predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ministra, pristojnega za pravosodje, pristojnega personalnega sveta in sodnega sveta.

Neposredno višje sodišče opravi službeni nadzor glede na lastne ugotovitve o delu sodišča in o delu posameznih sodnikov v okviru odločanja o pravnih sredstvih ali na predlog predsednika sodišča ali predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ministra, pristojnega za pravosodje, pristojnega personalnega sveta in sodnega sveta.

Na zahtevo predsednika sodišča dokončno odloči o utemeljenosti predloga za službeni nadzor sodni svet.

79.c člen

O ugotovitvah in ukrepih službenega nadzora se sestavi zapisnik, ki se vroči pobudniku oziroma predlagatelju, sodniku, predsedniku sodišča, če nadzor opravi neposredno višje sodišče, pristojnemu personalnemu svetu in ministru, pristojnemu za pravosodje, ter shrani v sodnikovem osebem spisu.

Sodnik, ki ne soglaša z ugotovitvami in ukrepi pri službenem nadzoru, lahko zahteva oceno sodniške službe v obsegu, ki ga je zajel službeni nadzor.

81. člen

Sodniku, ki je z naklepom ali iz malomarnosti kršil sodniške dolžnosti, ki so predpisane z zakonom in sodnim redom, ali neredno opravljaj sodniško službo, se lahko izreče disciplinska sankcija.

Dejanja, ki pomenijo kršitev sodniške dolžnosti oziroma neredno opravljanje sodniške službe, so zlasti:

1. dejanje, ki ima zakonske znake kaznivega dejanja, storjenega pri opravljanju sodniške funkcije;
2. neizpolnitev ali neupravičena odklonitev izvršitve sodniške dolžnosti;
3. nevestno, nepravočasno, neustrezno ali malomarno opravljanje sodniške službe;
4. nezakonito ali nesmotrno razpolaganje s sredstvi;
5. izdajanje uradne ali druge tajnosti, določene z zakonom ali sodnim redom;

6. zloraba položaja ali prekoračitev uradnih pooblastil;
7. zloraba pravice do odsotnosti z dela;
8. nedoseganje pričakovanih rezultatov dela več kot tri mesece zaporedoma iz neopravičenih razlogov;
9. kršitev z zakonom in sodnim redom določenega vrstnega reda oziroma prednostnega obravnavanja zadev;
10. opravljanje funkcij, dela ali dejavnosti, ki so po ustavi in zakonu nezdružljive s sodniško funkcijo;
11. opustitev obvestila predsedniku sodišča o sprejemu dela zaradi ocene nezdružljivosti s sodniško funkcijo;
12. opustitev sporočila o podanih zakonskih razlogih za izločitev sodnika ali nadaljevanje dela v zadevi, v kateri obstaja izločitveni razlog;
13. vnaprejšnje javno izražanje v sodni zadevi, o kateri še ni pravnomočno odločeno oziroma v kateri je vloženo izredno pravno sredstvo;
14. vedenje in ravnanje sodnika, ki je v nasprotju s sodniško neodvisnostjo ali s katerim se krši ugled sodniškega poklica;
15. neprimerno, nedostojno ali žaljivo obnašanje ali izražanje do posameznikov, državnih organov ter pravnih oseb v zvezi z opravljanjem sodniške službe ali zunaj nje;
16. oviranje delovanja sodišča zaradi uveljavljanja lastnih pravic;
17. sprejemanje daril ali drugih koristi v zvezi s sodniško službo;
18. nepredložitev ali nepravočasna predložitev podatkov o premoženjskem stanju;
19. kršitev ali opustitev mentorskih zadolžitev;
20. nespoštovanje izdanih odločb o premestitvi ali dodelitvi sodnika;
21. onemogočanje ali oviranje izvajanja določb zakona o službenem nadzoru sodnikovega dela in o nadzorstvenih pritožbah;
22. poslovanje s strankami, njihovimi pooblaščenci in drugimi osebami v nasprotju z določbami sodnega reda;
23. neupoštevanje ukrepov za redno in učinkovito izvajanje sodne oblasti;
24. kršitev ali opustitev ukrepov po programu za reševanje zaostanka pri sodišču;
25. neizpolnjevanje dolžnosti strokovnega izobraževanja;
26. kršitev predpisov o varstvu pri delu;
27. kršitev določb sodnega reda o uporabi službenega oblačila.

Težjo disciplinsko kršitev iz petega odstavka 83. člena tega zakona predstavljajo dejanja po 1., 2., 3., 5., 6., 8., 10., 12., 13., 17., 18., 20., 21., 23. in 24. točki prejšnjega odstavka.

Če sodni svet predlaga državnemu zboru razrešitev sodnika po drugem ali tretjem odstavku 78. člena tega zakona, pa ga državni zbor ne razreši, sodni svet poda pobudo za uvedbo disciplinskega postopka.

85. člen

Kolikor ta zakon nima posebnih določb, se za disciplinsko odgovornost sodnikov smiselno uporabljajo določbe 11., 12., 13., 14. člena, prvega in drugega odstavka 15. člena, 16., 17., 18., 20. in 21. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 - uradno prečiščeno besedilo).